

A. Algemene besluiten

Materiaal:

rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019).

Besluit 1:

deputaten kerkelijke eenheid decharge te verlenen.

Besluit 2:

gezamenlijk met de Landelijke Vergadering een commissie contact en eenheid in te stellen en deze de volgende algemene opdrachten te geven:

- a. de kerken jaarlijks op te roepen om in de eredienst op de zondag van of na 31 oktober voorbede te doen voor de kerkelijke eenheid;
- b. in goed contact met de plaatselijke kerken en de regio's de kerkelijke eenheid en kerkelijke contacten te bevorderen door:
 1. beschikbare en relevante informatie met betrekking tot de landelijke contacten tijdig aan de kerken toe te zenden;
 2. de ontwikkelingen in de plaatselijke contacten te volgen;
 3. zich nader te bezinnen op de verhouding tussen de plaatselijke en landelijke contacten in de praktijk, daarbij ook na te gaan hoe de door de synode vastgestelde regelingen voor plaatselijk contact en samenwerking functioneren in de praktijk, en indien daarvoor reden is voorstellen tot wijziging ervan in te dienen bij de eerstkomende generale synode;
 4. plaatselijke kerken te stimuleren om aan het proces van kerkelijke eenheid en contacten actief bij te dragen;
 5. desgevraagd te adviseren bij het werken aan kerkelijke eenheid en contacten;
 6. wanneer daar reden en ruimte voor is één of meer bijeenkomsten te beleggen om het onder 1-5 genoemde nadere uitwerking te geven.
- c. vanuit het oogpunt van zowel kerkelijke eenheid als kerkelijk contact landelijke ontwikkelingen in andere kerkgemeenschappen en groeperingen bij te houden, zo nodig nader te verkennen en daarop actief te reageren;
- d. reagerend of juist proactief in te spelen op steeds wisselende situaties in kerkelijk Nederland. De commissie heeft de ruimte om zich creatief en weloverwogen te bewegen op het terrein van de kerkelijke eenheid. Daarbij houdt zij in het oog hoe bijzondere situaties in kerkelijke contactoefening zich verhouden tot het streven naar kerkelijke eenheid, plaatselijk en landelijk, nu en in de toekomst. Zij doet dit op basis van voortgaande theologische bezinning. De commissie zal van haar handelwijze achteraf verantwoording afleggen aan de volgende generale synode en landelijke vergadering;
- e. namens de kerken ingang te zijn voor andere kerken en groepen in Nederland in het geval van initiatieven en dergelijke die voortkomen uit de toenemende kerkelijke contacten. De commissie heeft daarbij mandaat om, indien mogelijk en wenselijk, uitvoering en eigenaarschap toe te vertrouwen aan andere deputaatschappen, commissies of instellingen in de kerken.

B. Contact NGK-GKv

Materiaal:

1. rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019);

2. aanvullend rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) 'gezamenlijke commissie verzoening en recht' (06-12-2019).

Besluit 1:

dankbaar te constateren dat uit de reacties op het alsnog aan de kerken toegezonden rapport *Perspectieven* blijkt dat de besluiten van GS Meppel 2017 op dit punt voldoende breed gedragen worden.

Besluit 2:

in te stemmen met de conclusie van deputaten kerkelijke eenheid dat er wat betreft de vragen rond het roepen van vrouwen tot de ambten een gezamenlijke basis in GKv en NGK is om het gesprek hierover, voor zover nodig, binnen (de groei naar) één kerkverband voort te zetten.

Besluit 3:

aan de commissie contact en eenheid de opdracht te geven om, in afstemming met en onder verantwoording aan de Regiegroep

- a. het proces van herstel en verzoening op plaatselijk, regionaal of landelijk niveau te stimuleren en te ondersteunen;
- b. daarbij in specifieke situaties te verwijzen naar de commissie verzoening en recht;
- c. plaatselijke kerken en regio's/classes te stimuleren, adviseren en zo nodig begeleiden in het proces van groei naar één kerkgemeenschap.

Besluit 4:

- a. in het verlengde van de werkgroep verzoening en recht een gezamenlijke commissie verzoening en recht in te stellen; kerkleden en kerkelijke vergaderingen kunnen zich tot deze commissie wenden wanneer zij verlangen naar verzoening en/of herstel van recht in concrete situaties die zich voordeden tijdens of als gevolg van de verdrietige breuk in ons kerkverband in de jaren zestig van de vorige eeuw, die aan beide kanten van de scheidslijn leed veroorzaakte;
- b. deze commissie de volgende opdracht te geven:

1. te fungeren als aanspreekpunt voor kerkleden en kerkelijke vergaderingen om ervaringen van onrecht te melden;
2. in deze gevallen te helpen en te adviseren met inachtneming van algemeen aanvaarde standaards, zoals onpartijdigheid, hoor en wederhoor en ruimhartigheid;
3. alles in het werk te stellen om betrokken partijen met elkaar in gesprek te brengen om langs die weg recht, verzoening en vrede te bevorderen;
4. in gevallen waarin om praktische redenen geen recht of verzoening bewerkt kan worden, te fungeren als luisterend oor;
5. advies te geven met het oog op eventuele verdere afhandeling;
6. over de voortgang van het werk regelmatig af te stemmen met de Regiegroep;
7. te rapporteren aan de volgende GS/LV en daarbij aan te geven of het werk klaar is of nog voortzetting behoeft;

- c. deze commissie een budget toe te kennen zoals vermeld in bijlage 7-1 van deze acta.

C. Contact met de CGK

Materiaal:

rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019).

Besluit 1:

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven:

- a. in de contacten met de Christelijke Gereformeerde Kerken, in afhankelijkheid van de zegen van de Heer en in onderling vertrouwen, te werken aan kerkelijke eenheid met deze kerken;
- b. de gesprekken met de CGK voort te zetten, om de eerder al bereikte wederzijdse erkenning te bevestigen;
- c. zich te bezinnen op mogelijkheden om het gesprek over man, vrouw en ambt en de achterliggende hermeneutiek voort te zetten;
- d. voluit de eenheid van onze kerken met plaatselijke Christelijke Gereformeerde Kerken en de ontwikkelingen daartoe te blijven stimuleren en faciliteren.

Besluit 2:

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven samen te spreken met Deputaten Eenheid van de CGK over alles wat de bezinning op en het werken aan eenheid van kerken in Nederland bevordert.

Besluit 3:

de Generale regeling voor plaatselijk contact en samenwerking met een Christelijke Gereformeerde Kerk aan te vullen met de volgende bepaling:

In principe is het voor elke kerkenraad mogelijk om een predikant uit de Christelijke Gereformeerde Kerken te beroepen. Daarbij wordt niet de regeling gehanteerd die geldt voor overkomst van predikanten uit andere kerken. Wel zal, als onderdeel van de goedkeuring van het beroep door de classis, de ontvangende classis vooraf nader kennismaken met de beroepen predikant, in aanwezigheid van Deputaten Predikantszaken. Een predikant die een beroep ontvangt en aanvaardt van een Christelijke Gereformeerde gemeente krijgt op dezelfde wijze ontslag van kerkenraad en classis als bij een beroep binnen het eigen kerkverband.

D. Deputaten-Overleg Eenheid**Materiaal:**

rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019).

Besluit 1:

het werk van de DOE-groep – regelgeving, advisering en bezinning – te continueren.

Gronden:

1. de samenwerkingsgemeenten en samenwerkende gemeenten zijn gediend met gezamenlijke adviezen en regelgeving betreffende kerkrechtelijke en kerkverbandelijke knelpunten binnen het kader van de regelgeving van de drie kerkverbanden;
2. de samenwerkingsgemeenten en samenwerkende gemeenten zijn gediend met regelmatig overleg met deputaten die door de kerkelijke vergaderingen daartoe gemandateerd zijn;
3. de samenwerkingsgemeenten, de samenwerkende gemeenten en de kerkverbanden zijn gediend met het ontwikkelen van visie op kerkelijke eenheid in de komende jaren.

Besluit 2:

het nieuwe *MODEL SAMENWERKINGSOVEREENKOMST* (zie bijlage 5-2) te aanvaarden en dit aan te bevelen aan kerken die een samenwerkingsgemeente willen vormen.

Gronden:

1. Het document geeft samenwerkingsgemeenten een goed model voor het vormen van een samenwerkingsgemeente.
2. Het biedt samenwerkingsgemeenten mogelijkheden het eigene van een samenwerkingsgemeente te behouden en te blijven functioneren als voorpost op het gebied van kerkelijke eenheid.

Besluit 3:

in te stemmen met de kerkrechtelijke keuzes die aan dit Model samenwerkingsovereenkomst ten grondslag liggen, met name rond de vraag hoe een samenwerkingsgemeente heeft te handelen wanneer kerkordes of besluiten van de betrokken kerkverbanden onderling strijdig zijn.

NB Dit betekent dat ook het besluit om de Generale Regeling voor de vorming van een samenwerkingsgemeente, ingevolge art. E 69.2 KO op dit punt moet worden aangepast.

Gronden:

1. Naast de hoofdregel dat voor samenwerkingsgemeenten de besluiten en kerkordebepalingen van elk van de kerkverbanden rechtskracht hebben, is het goed om vast te leggen welke vergadering bevoegd is uitspraken te doen wanneer er onderlinge strijdigheid is in die besluiten of bepalingen.
2. DOE wijst terecht de classis aan als de laag in het kerkverband die beslist over (blijvende) aanvaarding van een kerk in het kerkverband wanneer er op onderdelen wordt afgeweken van besluitvorming of kerkorde-bepalingen.
3. Het Model samenwerkingsovereenkomst verwoordt principes die leidend zijn voor een samenwerkingsgemeente, ook wanneer deze niet in de reeds bestaande plaatselijke samenwerkingsovereenkomst zijn verwoord.

Besluit 4:

de aangepaste Handreiking voor de verkiezing van ambtsdragers in een samenwerkingsgemeente (zie bijlage 5-3) te aanvaarden.

Grond:

De eerdere versie van de Handreiking leek op één onderdeel in strijd met het algemene principe m.b.t. het eventuele afwijken van besluitvorming, namelijk dat de classis bevoegd is daarover uitspraken te doen. De Handreiking noemde ten onrechte die mogelijkheid niet.

E. Contact met de vGKN

Materiaal:

1. rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019);
2. brief van de synode van de voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland, met het verzoek tot het aangaan van een oecumenisch akkoord (29 november 2018).

Besluit 1:

positief te reageren op het verzoek van de vGKN om het Oecumenisch Akkoord ook te sluiten met de GKv, en daarom:

- a. de voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland te erkennen als kerken van Jezus Christus, bouwend op hetzelfde fundament van de Bijbel als Woord van God en de oecumenische en gereformeerde belijdenisgeschriften;
- b. de huidige Generale regeling voor plaatselijk contact en samenwerking met een Nederlands Gereformeerde Kerk uit te breiden naar een Generale regeling voor plaatselijk contact en samenwerking met een Nederlands Gereformeerde Kerk of een voorgezette Gereformeerde Kerk;
- c. de vGKN uit te nodigen om de meerdere vergaderingen als waarnemer bij te wonen.

Gronden:

1. De vGKN weten zich gebonden aan de Heilige Schrift, aanvaarden de belijdenissen van de oude christelijke kerk en de gereformeerde belijdenisgeschriften, en kennen een gereformeerde kerkregering. Deze verbondenheid is in eerste instantie door de NGK herkend en uitgesproken en vervolgens ook in gesprekken met de GKv bevestigd.
2. De verwevenheid van de contacten met vGKN en NGK vraagt om een eenduidige regeling van de plaatselijke contacten.
3. De uitbreiding van de huidige generale regeling doet recht aan een groeiende praktijk, met name in Noord-Nederland, voor wat betreft plaatselijke en bovenplaatselijke samenwerking en kanselruil, binnen verschillende classes en met instemming van de classicale vergaderingen.

Besluit 2:

de kerken van de vGKN hartelijk uit te nodigen om op eigen wijze en in eigen tempo aan te sluiten bij het proces van samengaan van de NGK en GKv, en de Regiegroep opdracht te geven hiervoor zo nodig passende structuren te (doen) ontwerpen.

Gronden:

1. De kerken verlangen naar eenheid op grond van Schrift en belijdenis, ook met andere kerken dan de NGK en GKv.
2. De historisch gegroeide positie en eigenheid van de plaatselijke kerken binnen de vGKN en van de vGKN als kerkverband kunnen vragen om aangepaste kerkrechtelijke structuren.

Besluit 3:

de Regiegroep opdracht te geven om, wanneer de vGKN nog niet aansluiten bij het nieuw te vormen kerkverband, generale regelgeving voor te (doen) bereiden om het Oecumenisch Akkoord blijvend geldend te laten zijn na de hereniging van GKv en NGK.

F. Contact met de PKN

Materiaal:

1. rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019);
2. aanvullend rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) 'Bilaterale contacten met de PKN' (31-10-2019).

Besluit 1:

- a. de commissie contact en eenheid de opdracht te geven te blijven deelnemen aan het Vijfkerkenoverleg en daarbij in het oog te houden hoe bijzondere situaties in kerkelijke contactoefening zich verhouden tot het streven naar kerkelijke eenheid, waarbij de commissie achteraf verantwoording aflegt aan de volgende synode/LV;
- b. de commissie contact en eenheid opdracht te geven om in voortgaand contact met de drie andere gereformeerde kerkverbanden zich te bezinnen op een vorm om de onderlinge relatie uit te drukken.

Grond:

DKE-CCS hebben voldoende duidelijk gemaakt dat het Vijfkerkenoverleg, dat past binnen de algemene opdracht om in te spelen op steeds wisselende situaties in kerkelijk Nederland, een zaak van lange adem is. Nu de 'overeenkomst bijzondere betrekkingen' – waar de PKN naar streefde – niet met alle betreffende kerkverbanden tot stand is gekomen, zijn voortgaand overleg en gesprek nodig om te bouwen aan herkenning en vertrouwen. Zo kunnen we zoeken naar een vorm om de onderlinge relaties uit te drukken.

Besluit 2:

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven één of meer personen uit de kerken uit te nodigen om als adviseurs zitting te (blijven) nemen in de Raad van advies voor het gereformeerd belijden (RAGB). Zij zijn voor hun adviezen geen verantwoording verschuldigd aan de commissie, wel wordt van hen gevraagd de commissie te informeren over hun advieswerk.

Gronden:

1. Uit de informatie van de huidige deelnemers vanuit onze kerken aan de RAGB komt naar voren dat hun deelname aan de RAGB gewaardeerd wordt. Continuering ervan verdient dan ook aanbeveling.
2. De adviezen worden uitgebracht op persoonlijke titel, maar de adviseurs moeten zich gedragen weten door hun kerkverband.

Besluit 3:

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven:

1. het gesprek met de PKN voort te zetten, en daarbij transparant te zijn naar de andere deelnemers aan het Vijfkerkenoverleg;

2. in dat gesprek door te spreken over de overeenkomsten en verschillen in kerkvisie en over wat we als protestantse kerken van elkaar kunnen leren en voor elkaar kunnen betekenen;
3. in dat gesprek ook door te spreken over de onderwerpen kanselruil en vormen van (gast)lidmaatschap, en de daarover ter synode/LV genomen besluiten.

Gronden:

1. Het deputatenrapport maakt herkenbaar dat de PKN een verwant kerkverband is dat aanspreekbaar wil zijn op zijn gereformeerde wortels, waarbij er vragen te stellen zijn bij de manier waarop die verworteling wel en niet zichtbaar is en hoe die bewaakt en gevoed wordt.
2. Het gevoerde gesprek met de PKN raakt een snaar van herkenning en verlangen.
3. De gezamenlijke ondertekening van de Verklaring van verbondenheid tijdens de Nationale Synode van 29 mei 2019 schiept verplichtingen en verantwoordelijkheden naar elkaar toe, waarvoor we niet weg willen en mogen lopen.

Besluit 4:

met betrekking tot het voorgaan van predikanten uit de PKN het volgende te bepalen:

a. een kerkenraad kan een predikant uit de PKN uitnodigen voor te gaan in de eredienst. Deze voorganger is gebonden aan de leer van de Bijbel zoals beleden in de gereformeerde belijdenissen. De kerkenraad zal:

- a. vooraf de gemeente informeren met het oog op haar instemming
- b. en ook de kerken in de classis/regio hiervan op de hoogte stellen.

Dit besluit wordt uitgevoerd naar analogie van Generale Regeling E69.2 voor plaatselijk contact en samenwerking zonder landelijke overeenstemming, art. 2, 3 en 4.

b. Predikanten zijn gerechtigd op verzoek voor te gaan in een PKN-gemeente na daarvan mededeling te hebben gedaan aan hun kerkenraad.

Gronden:

1. Het Vijfkerkenoverleg, gevolgd door de ontmoeting tussen GKv (met NGK) en PKN-delegaties op 18 juni 2019, deed het besef groeien dat nauwere banden met de PKN mogelijk en wenselijk zijn en in plaatselijke situaties kunnen worden uitgewerkt. Hoewel er geen multilaterale 'overeenkomst bijzondere betrekkingen' tussen de vijf kerken werd gesloten, bleken elementen daaruit vruchtbaar te kunnen worden vormgegeven.
2. In het besef dat de PKN een 'plurale kerk' is, is een globale overeenkomst zonder enige drempel met betrekking tot openstelling van kansels niet passend. Wel kan op vele plaatsen uitdrukking worden gegeven aan de gevonden eenheid in Christus met gemeentes en voorgangers die, evenals de GKv en NGK, zich gebonden hebben aan bijbelse en confessionele grondslagen.
3. Kerkenraden hebben de taak te waarborgen dat woordverkondiging en sacramentsbediening tot eer van God en heil van de gemeente dienen en de gemeente te beschermen tegen dwaalleer.
4. Een predikant heeft als dienaar van het Woord de vrijheid om voor te gaan waar hem die ruimte wordt geboden. Wanneer een NGK-/GKv predikant voorgaat in een PKN-gemeente, gebeurt dat in goed overleg met de eigen kerkenraad.

G. Contact met de HHK annex tripartiet overleg

Materiaal:

rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019).

Besluit:

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven

- a. de gesprekken met de Commissie Interkerkelijke Contacten van de Hersteld Hervormde Kerk voort te zetten met als doel te komen tot een nadere vorm van kerkelijk contact;
- b. deze gesprekken zo mogelijk samen met Deputaten Eenheid van de CGK te blijven voeren.

H. Nationale Synode

Materiaal:

rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019).

Besluit 1:

goedkeuring te verlenen aan de ondertekening van de Verklaring van verbondenheid voor wat de GKv betreft door de voorzitter van de vorige generale synode, ds. M.H. Oosterhuis.

Besluit 2:

de doorstart en voortgang van het project Nationale Synode in de jaren na 2020 te ondersteunen door de commissie contact en eenheid ruimte te geven om deel te nemen aan de stuurgroep 'nieuwe stijl', met inachtneming van de eigen identiteit en verantwoordelijkheid van de Gereformeerde Kerken en Nederlands Gereformeerde Kerken en in gehoorzaamheid aan Gods Woord en hierbij de aandacht te vestigen op de waarde van het gereformeerd belijden.

Besluit 3:

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven op deze manier verder te werken in de lijn van de Verklaring van verbondenheid en de praktische uitwerking daarvan, zo veel mogelijk samen met CGK en vGKN.

Besluit 4:

aan de commissie contact en eenheid de opdracht te geven aan de volgende generale synode/landelijke vergadering rapport uit te brengen over de ontwikkelingen en bevindingen in dezen.

Gronden:

1. Ondertekening van de Verklaring van verbondenheid door de voorzitters van de vorige generale synode/landelijke vergadering namens onze kerkverbanden ligt in de lijn van het beleid dat onze kerken in het afgelopen decennium hebben gevoerd ten aanzien van het project Nationale Synode.
2. DKE-CCS hebben duidelijk gemaakt dat na de slotmanifestatie van 2019 een doorstart van het project Nationale Synode zinvol is, waarin gewerkt wordt in de lijn van de Verklaring van verbondenheid.

3. Onze kerken dragen er – met veel andere kerken en geloofsgemeenschappen in Nederland – mede verantwoordelijkheid voor om in het veelkleurige maar ook verdeelde kerkelijke landschap in ons land niet aan elkaar voorbij te kijken, maar elkaar te blijven zoeken, aan te spreken en te bemoedigen. Dit alles om in het Nederland van nu te getuigen van de liefde van God en op te komen voor de eer van God.

I. COGG

Materiaal:

rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019).

Besluit

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven te blijven participeren in het Contact Orgaan voor de Gereformeerde Gezindte op basis van de doelen die de GS Zuidhorn 2002-2003 heeft vastgesteld (Acta, art. 130-2) en op basis van voorgaande besluiten van en positieve rapportage aan LV.

Grond:

Het is waardevol om door contactoefening mee te werken aan begrip voor elkaar en vertrouwen in elkaars confessionele trouw. Daarnaast zullen contacten de uitbouw en verdieping op het gebied van het gemeenschappelijk geloof en belijden bevorderen.

J. Raad van Kerken

Materiaal:

rapport deputaten kerkelijke eenheid en commissie contact en samenspreking met andere kerken (binnenland) (10-12-2019).

Besluit 1:

als geassocieerd lid toe te treden tot de Raad van Kerken.

Gronden:

1. De GS van Meppel 2017 gaf DKE de opdracht om kerkelijk contact te houden met de Raad van Kerken door middel van inhoudelijke participatie in het werk van de Raad;
2. De Raad van Kerken is een verbond van kerken die beogen samen onze gemeenschappelijke roeping als kerken te vervullen om de boodschap van het Evangelie in onze samenleving voor het voetlicht te brengen; daarbij stelt de Raad de inbreng vanuit onze gereformeerde confessionaliteit op prijs.
3. Op weg naar een vernieuwd gereformeerd kerkverband weten NGK en GKv zich tegelijk verbonden met de gehele Nederlandse kerkelijke gemeenschap en geven zij door middel van een vorm van lidmaatschap van de Raad van Kerken uiting aan deze verbondenheid door bij te dragen met menskracht, ideeën en middelen.
4. Een geassocieerd lidmaatschap houdt in dat we kunnen deelnemen aan het werk van de Raad van Kerken zonder te zijn gebonden aan besluiten of standpunten van de Raad.

Besluit 2:

de commissie contact en eenheid de opdracht te geven te blijven participeren in beraadgroepen van de Raad van Kerken.

Grond:

participatie in de beraadgroepen van de Raad van Kerken dient de open ontmoeting en de verdieping van het gemeenschappelijk belijden van onze Heer Jezus Christus als God en Heiland overeenkomstig de Schriften.